

בהולנד... ובישראל

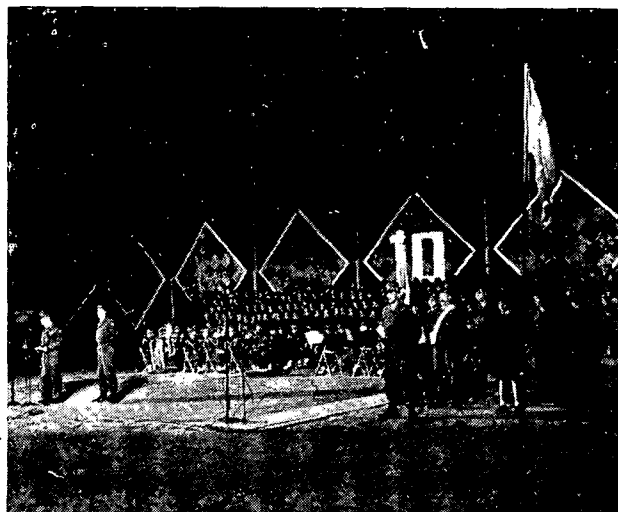
מאת סא"ל י. זייד

צעדת 4 הימים הישראלית הפכה מכבר למוסד של קבע בנוף האירועים בארץ. מדי שנה, בחדשי האביב, הומות הדרכים מאלפים של הולכי-רגל המתאמנים לקראת הצעדה. במקומות שונים מתארגנות צעדות של יום, המשמשות גם כהכנה טובה לקראת הצעדה הארצית הגדולה. בישראל תערך השנה הצעדה ה-11 במספר, וישתתפו בה כמשוער 17,000 צועדים, מהם כ-10,000 בני-נוער.

הצעדה שלנו לקוחה מהדוגמה של ה"פירדקסה" — דהיינו, "4 הימים", — שמה הרשמי של הצעדה הנערכת מדי שנה בעיר ניימיכן שבהולנד. עד כה נערכו 48 צעדות (בפעם האחרונה השתתפו כ-12,000 צועדים).

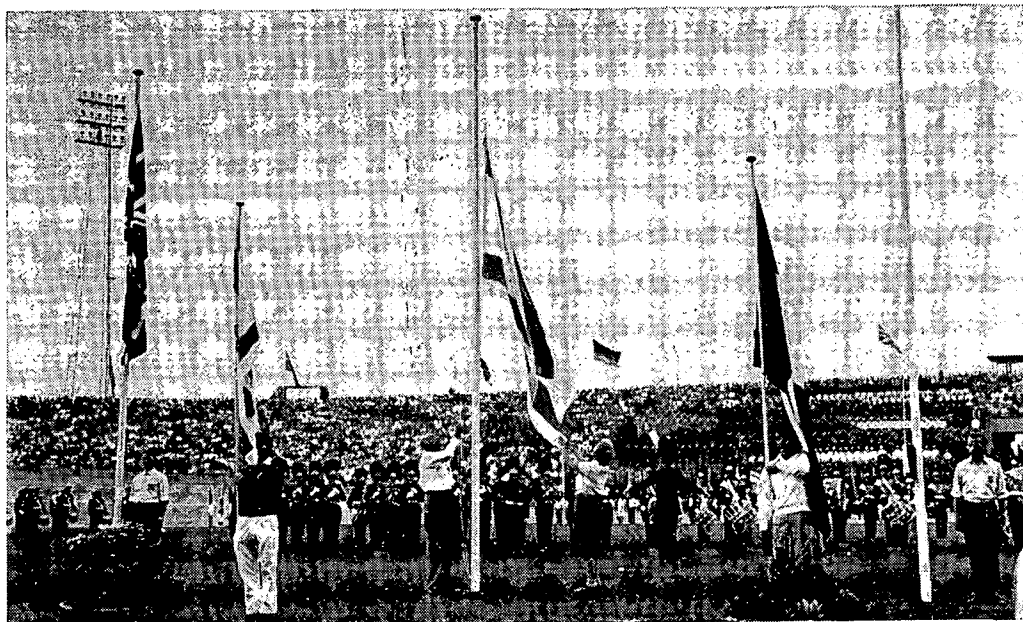
מטרת הצעדה, גם שם גם אצלנו, להביא אלפי אנשים אל הטבע, להשכיח את השגרה וטרדות היום-יום, לבלות היטב ימים מספר בשמחה ובעליזות, לפגוש אנשים מחוגים שונים ומ-ארצות שונות, להכיר מנהגיהם ושיריהם, ונוסף על כל זאת — להצליח באופן אישי במשימה לא קלה: להגיע לגמר ולזכות במדליה.

הן בהולנד והן בישראל נפתחות הצעדות בטקסים מרהיבים: בהולנד נערך הטקס באיצטדיון העירוני לאור היום בנוכחות כ-50 אלף צופים. בישראל מתקיים הטקס באיצטדיון מיוחד ביער חולדה בשעות החשיכה.

טקס הפתיחה בחולדה

הטקס בניימין: הנפת הדגלים. הצופים עומדים דום, הקצינים מצדיעים.

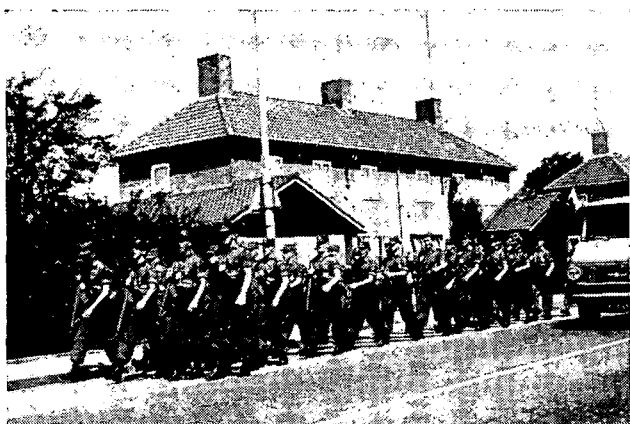
בגמר הטקס נערך מצעד הפתיחה: כולם במדי שרד.

יום — הוא בערך כ־36 ק"מ. לא כן הדבר בהולנד: שם צוערים כולם את כל ארבעת הימים. אך ישנה חלוקה לפי גילים הקובעת מהי חובת כל צוער. והרי הפרוט:

- למרחק 55 ק"מ צוערים גברים מגיל 19 עד גיל 49.
- למרחק 40 ק"מ צוערים:
- בחורים בגילים 16—17.
- גברים מגיל 50 עד 70.
- אנשי צבא הנושאים משקל 10 ק"ג ונשק.
- נשים בגילים 16 עד 55.
- למרחק 30 ק"מ צוערים:
- גברים מעל גיל 70.
- נשים מעל גיל 56.
- נערים ונערות בגילים 14—15.

טקס הפתיחה בניימין הוא מפגן רב רושם, בו נוטלות חלק תזמורות צבאיות מהמדינות המשתתפות; החלק העיקרי בטקס הוא הנפת דגלי המדינות תוך כדי נגינת ההמנונים (וכאן ארשה לעצמי קצת "ציונות": התרגשות רבה וגאווה אדירה הציפו כל ישראלי שעה שהונף דגלנו ונוגן ההמנון. היה זה רגע נפלא לראות את התכול לבן מתרומם מול פני קהל עצום כזה, שעמד ללא ניע, ומאות קצינים מארצות אירופה וארצות הברית מצדיעים כראוי. בסיום נגינת ההמנון פרץ קהל בתשואות כה רמות — שיקשה לתאר את גודל החוויה). הטקס מסתיים בשירת המנון הצעדה ובמצעד נהדר של התזמורות וחלקים מייצגים מקבוצות הצוערים.

עם תום הטקס נפתחים ארבעת ימי הצעדה. בישראל צוערים רק בוגרים במשך כל ארבעת הימים; נוער וקשישים צוערים רק יומיים. אורך המסלול שלנו — מדי

כך עושים גם הקנדים שעשו רושם רב וקצרו תשואות מכולם.

קבוצת צועדים שלנו וחזר בפינה

בעת חנייה: טפול נכון ב"פריט" היקר ביותר.

לכל סוגי הצועדים אותם המסלולים ובקטעים רבים הולכים כולם יחד. אלה החייבים לעשות מרחק גדול יותר, עושים מדי פעם איגוף של כמה ק"מ וחוזרים למסלול. יש להודות שאלה הצועדים 55 ק"מ זקוקים לרצון כביר ולעצבי ברזל. העסק נמשך מבוקר עד לילה.

הצעדה בהולנד קשה יותר מזו שבישראל. מספר ה"נושרים" שם הוא רב, והמרפאות בבסיס ובחניונים מלאות עבודה תמיד. הסיבה לכך נעוצה במיוחד באופי הכבישים. הערך היקר ביותר במסלולים הוא המוראל. השירה נשמעת מכל פינה — ובעזרתה גומאים מרחקים.

התמונה הנראית על מסלולי הצעדה, גם בארץ וגם בהולנד, דומה מאוד; תוכל לראות אלפי חיילים ויחד אתם אזרחים רבים שעל חזיהם מדליות הצעדה. אגב, לרבים מבין הצועדים יש מדליות מהצעדה בישראל והם גאים מאוד בכך. העליצות שולטת בכל מקום; כולם מלאי רצון לסייע ולהגיש כל עזרה נדרשת. במיוחד עוזרים לאלה שנפגעו ברגליהם.

קציני־רפואה — הנוסעים על אופניים — מטפלים בכל נזקק. ואכן הפריט היקר ביותר בצעדה — הוא זוג הרגליים.

גם בהולנד עושים אותו דבר.

במשך הצעדה נקשרים יחסי רעות בין בודדים וקבוצות, והדבר מתבטא במיוחד בצעידה יחד ובשירה משותפת של השירים השונים. בחניונים של אורך המסלול מחליפים חוויות מכירים את הנשק של האחרים, מצטלמים ולעיתים גם מחליפים מזכרות. הקבוצות הפופולריות ביותר הן אלו המצליחות לשמור על גיבוש, מוראל וסידרה במשך רוב הדרך.

בהולנד אין גורם של תחרות בין הקבוצות; אין הם מעוניינים ביצירת מתח על המסלול. ההליכה המסודרת נדרשת רק מתוך העיירות והערים שהם מסלול חוצה אותם, אך רבות הן הקבוצות הצועדות בקצב לכל אורך המסלול — והן אמנם זוכות לאהדה. הקבוצות מישראל מופרות כמגובשות ומלאות רוממות רוח. קבוצות רבות נצמדות לישראלים, וצועדות יחד עמם קטעים ארוכים. לקראת סוף הצעדה אפשר לשמוע מקבוצות רבות את השירים שלנו, שהפכו להיות פופולריים מאוד. ביום האחרון נערך מצעד הסיום. אצלנו עולים הצועדים לירון

לצעוד זה בצד זה... ללמוד שירים שונים, ופשוט גם לשוחח.

גם אצלנו שרים... ואולי אפילו אותו השיר

קבוצת מ"צ מבגיה צועדת... כולם ענקים. השיר המושר בפה הוא ישראלי, ומילותיו — בראסו פה... בראסו שם.

מצעד הסיום בירושלים: יבלת ברגל ומדליה בחזה.

„מצעד הפרחים“. משלחת צה"ל במצעד הסיום: פרחים... יבלות... וחיוכים.

בשנת 1966 תיערך שם הצעדה ה־50 במספר, ונאמר לנו שהארוע יהיה כביר יותר מכל קודמיו.

בצעדות משתתפים אנשי צבא מכל הזרועות והחילות. אך משתמשים הם רק ברגליים. יש פה מעין קריאה לאחורה, לשלום ולידידות כנה בין האנשים אשר עיסוקיהם בדרך כלל קשורים בהכנות למלחמות (בצעדת הולנד משתתפת גם קבוצה נחמדה ממפקדת נאט"ו).

מפעל הצעדה בהולנד משמש דוגמה של מפגש נהדר ומיוחד במינו של צבאות ועמים ממדינות רבות ורחוקות. אפשר לראות בזאת מעין אולימפיאדה בין־לאומית בנושאי הליכה, שירה ומוראל.

הקבוצות שלנו עושות שם רושם רב, אך יש הכרח להגדיל את המשלחת (הצבא האמריקאי הגיע ב־1963 עם כ־50 חייל, וב־1964 עם כ־500. עכשיו הם מדברים על אלף ויותר).

ההשתתפות בצעדה מקנה חוויה עצומה לפרט, ועם זאת יש בכך גם שליחות לאומית חשובה. הבה נתכונן היטב, מכל הבחינות, לקראת הצעדות הבאות.

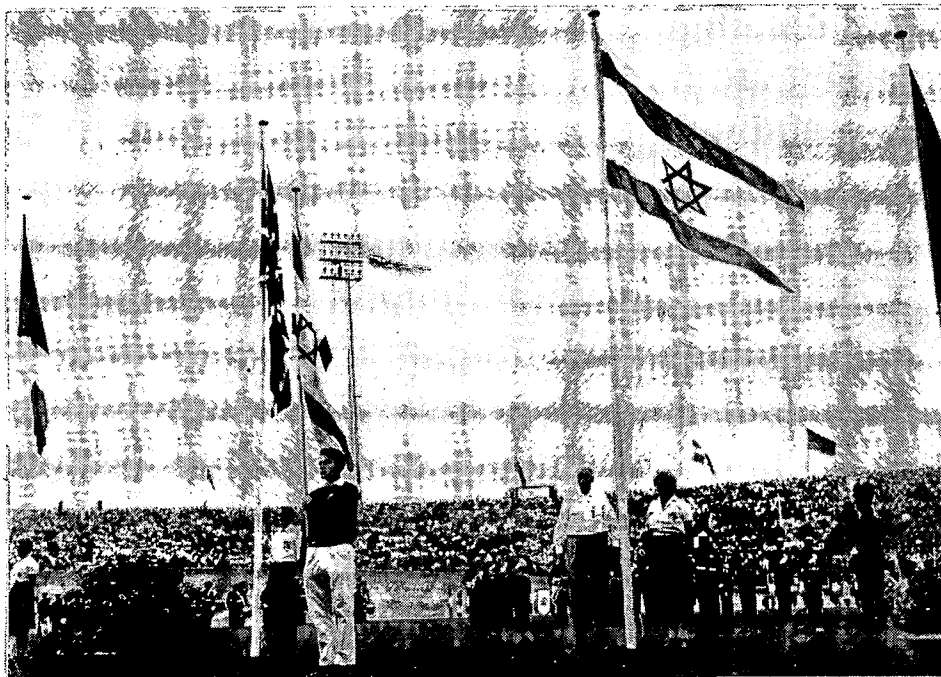
שלים, שם נערך מצעד גדול הנמשך כ־3 שעות. מצעד הסיום מהווה בהולנד את החלק הסופי והאחרון של המסלול. בקטע שאורכו כ־7 ק"מ מתכנסים כרבע מיליון צופים כשבדי רובם שפע עצום של פרחים עבור הצועדים. המצעד נמשך (עבור הצופים) כ־6 שעות והוא ממש מרהיב ביופיו. משתתפות גם כ־45 תזמורות המובילות את גושי הצבא.

משתיימת את הצעדה וזכית במדליה היקרה, הרי נחושה החלטתך לעשות זאת שוב. אלפי אנשים מחכים בקוצר רוח לאותו יום גדול של ההתכנסות.

ואכן, יש בה בצעדה משהו המצליח באמת להשכיח את שגרת החיים האפורה, את טרדות היום־יום ולהפיה רוח ותודות נעורים בכל. הנך חוזר לביתך כשכולך מלא שכרון חושים ובהרגשה, שהנה נוסף לך נכס בדמות הר של חיות... ומדליה צנועה אחת.

הצעדה בישראל נערכת מדי שנה בחודש ניסן, כשבוע לפני חג הפסח.

בהולנד היא נערכת מדי שנה בשבוע האחרון של חודש יולי.

דגל ישראל באצטדיון העירוני של ניימיכן בזמן טקס הפתיחה.